

IX kadencja



KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 55)

z dnia 17 marca 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 55)

17 marca 2021 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Sylwestra Tułajewa (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

I. informację o dokumentach, w stosunku do których Prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag (COM(2021) 36 (art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej); (COM(2021) 41, 47, 48, 53, 58, 64, 68, 72, 73 (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.); COM(2021) 32, 42, 44, 46, 49, 56, 57, 59, 60, 62, C(2021) 1002, JOIN(2021) 2 (art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.).

II. zmiany w składzie Podkomisji stałej do spraw Sprawiedliwej Transformacji,

III. wniosek Prezydium Komisji w sprawie powołania podkomisji stałej,

IV. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2016/794 w odniesieniu do współpracy Europolu z podmiotami prywatnymi, przetwarzania danych osobowych przez Europol w celu wspierania postępowań przygotowawczych oraz roli Europolu w zakresie badań naukowych i innowacji (COM(2020) 796 wersja ostateczna) i odnoszący się niego projekt stanowiska RP,

V. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych (akt o usługach cyfrowych) i zmieniającego dyrektywę 2000/31/WE (COM(2020) 825 wersja ostateczna) i odnoszący się niego projekt stanowiska RP,

VI. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kontestowalnych i uczciwych rynków w sektorze cyfrowym (akt o rynkach cyfrowych) (COM(2020) 842 wersja ostateczna) i odnoszący się niego projekt stanowiska RP.

W posiedzeniu udział wzięli: **Adam Andruszkiewicz** sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami, **Bartosz Grodecki** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami, **Marek Niedużak** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii wraz ze współpracownikami, **Joachim Brudziński** poseł do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kaja Krawczyk** – naczelnik Wydziału ds. Unii Europejskiej Biura Spraw Międzynarodowych, **Agata Jackiewicz**, **Agnieszka Maciejczak** – z sekretariatu Komisji w BSM, **Anna Marciniak** – specjalista ds. kontaktów zagranicznych z Wydziału ds. Unii Europejskiej w BSM; **Bartosz Pawłowski**, **Beata Bińkowska-Artowicz** i **Natalia Podraza** – eksperci ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Sylwester Tułajew (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Informuję, że posiedzenie będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, umożliwiającą porozumiewanie się na odległość. Witam serdecznie wszystkich członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, witam posłów do Parlamentu Europejskiego, witam posłów zgromadzonych tutaj na sali, witam posłów, którzy uczestniczą zdalnie. Witam serdecznie panów ministrów i osoby towarzyszące.

Szanowni państwo, przystępujemy teraz do stwierdzenia kworum. Uprzejmie przypominam, że posłowie obecni na sali mogą głosować za pomocą legitymacji poselskiej, a państwa posłów nieobecnych na sali proszę o naciśnięcie jakiegokolwiek przycisku w aplikacji na tablecie w celu potwierdzenia obecności na posiedzeniu. Stwierdzam kworum. Informuję wszystkich państwa posłów oraz gości, że chęć zabrania głosu zdalnego należy zgłaszać poprzez czat w aplikacji Whereby po zalogowaniu się do pokoju wideokonferencyjnego. Czy są jakieś uwagi do przedstawionego porządku obrad? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek obrad.

Przystępujemy do realizacji, do rozpatrzenia pkt I, czyli rozpatrzenia informacji o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty: w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej COM(2021) 36; w trybie art. 8 ust. 2 ustawy COM(2021) 41, 47, 48, 53, 58, 64, 68, 72, 73; w trybie art. 3 ust. 2 ustawy z uwzględnieniem art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu COM(2021) 32, 42, 44, 46, 49, 56, 57, 59, 60, 62, C(2021) 1002, JOIN(2021) 2. Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo posłowie chcą zgłosić uwagi, czy też zgodnie z wnioskiem prezydium możemy je przyjąć bez rozpatrywania przez Komisję? Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że **Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów**. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

Przechodzimy do pkt II porządku obrad, czyli zmiany w składzie podkomisji stałej do spraw sprawiedliwej transformacji. W imieniu klubu Prawo i Sprawiedliwość zgłaszam wniosek o odwołanie ze składu posła Krzysztofa Lipca i powołanie w jego miejsce posła Jerzego Maternę. Chciałbym jednocześnie poinformować, że pan poseł Jerzy Materna wyraził zgodę na zostanie członkiem tej podkomisji. Czy jest zgoda Wysokiej Komisji na taką zmianę? Nie widzę sprzeciwu, więc dziękuję za przyjęcie. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła zmianę w składzie podkomisji stałej do spraw sprawiedliwej transformacji**. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt II.

Przechodzimy do rozpatrzenia pkt III, czyli rozpatrzenia wniosku prezydium Komisji w sprawie powołania podkomisji stałej do spraw konferencji o przyszłości Europy. Szanowni państwo, chciałbym przekazać, że 10 marca 2021 r. w Parlamencie Europejskim przewodniczący trzech instytucji PE: David Sassoli, rotacyjnej prezydencji w Radzie premier António Costa i Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen podpisali wspólną deklarację określającą zakres, strukturę, cele i zasady konferencji o przyszłości Europy. Podpisanie wspólnej deklaracji otwiera drogę do rozpoczęcia konferencji w sprawie przyszłości Europy, która ma się składać z serii wydarzeń skierowanych do obywateli współorganizowanych ze społeczeństwem obywatelskim i zainteresowanymi stronami na wszystkich szczeblach, w tym również z parlamentami narodowymi. W związku z tym prezydium Komisji zdecydowało o powołaniu podkomisji stałej do spraw konferencji o przyszłości Europy. Celem tej podkomisji będzie wypracowanie stanowiska Sejmu w sprawie propozycji i inicjatyw dotyczących Europy podejmowanych przez konferencję oraz zapewnienie aktywnego udziału przedstawicieli Sejmu w pracach konferencji. W swoich pracach podkomisja będzie współpracowała z panem ministrem Konradem

Szymańskim. Czy jest zgoda Wysokiej Komisji? Jest zgoda. Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że **Komisja zatwierdziła wniosek o powołanie podkomisji stałej do spraw konferencji o przyszłości Europy**. Informuję jednocześnie państwa posłów, że podkomisja zostanie powołana po uzyskaniu zgody prezydium Sejmu zgodnie z art. 165 ust. 1 regulaminu Sejmu. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt III.

Przystępujemy do pkt IV, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy Wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2016/794 w odniesieniu do współpracy Europolu z podmiotami prywatnymi, przetwarzania danych osobowych przez Europol w celu wspierania postępowań przygotowawczych oraz roli Europolu w zakresie badań naukowych i innowacji (COM(2020) 796 wersja ostateczna) i odnoszącego się niego projektu stanowiska RP. Rząd reprezentuje w tym punkcie pan minister Bartosz Grodecki, podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie tego stanowiska. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Bartosz Grodecki:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni panie i panowie posłowie, Wysoka Komisjo, generalnie rząd nie zgłasza zasadniczych uwag co do tego projektu. On stanowi takie wyjście naprzeciw temu, o czym się mówi w tej chwili w Komisji, czyli o nowej architekturze bezpieczeństwa w Europie. To, na co warto zwrócić uwagę w tym wniosku, to jest zakres współpracy Europolu, czy możliwość współpracy Europolu, z podmiotami prywatnymi, szczególnie jeśli chodzi o przetwarzanie dużych i złożonych zbiorów danych. To jest szczególnie istotne w kontekście wydarzeń dotyczących właśnie kwestii bezpieczeństwa, wydarzeń z Hiszpanii czy, jeszcze jak Wielka Brytania była w UE, z Wielkiej Brytanii.

Natomiast kolejnym tematem, na który warto zwrócić uwagę, to jest też to, że przetwarzanie wielkich zbiorów danych osobowych pozwoli i będzie bardzo pomocne we wskazywaniu właściwej jurysdykcji państwa, które dane postępowanie miałyby ewentualnie prowadzić.

To, co z naszej strony, ze strony rządu, budzi jeszcze dyskusję, jeśli chodzi o ten projekt, to jest kwestia uwzględnienia traktatowego podziału kompetencji pomiędzy Unią Europejską a państwami członkowskimi. Stoimy na stanowisku, że Europol jako instytucja bardzo ważna, jako agencja bardzo ważna, jest jednak agencją o charakterze wspierającym. Chociażby taka podstawowa zdolność państw członkowskich, czyli wszczynanie postępowań, szczególnie jeśli chodzi o obszar bezpieczeństwa narodowego, powinna pozostać w gestii państwa członkowskiego, a nie zostać przekazana agencji.

Ale zasadniczo, poza tymi kwestiami, które są jeszcze na poziomie analiz i negocjacji, stanowisko rządu co do całości, jeśli chodzi o poszerzenie kompetencji Europolu, jest jak najbardziej pozytywne. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Sylwester Tułajew (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Krzysztof Lipiec. Bardzo proszę pana posła o zabranie głosu.

Poseł Krzysztof Lipiec (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mam przyjemność zarekomendować Wysokiej Komisji poparcie stanowiska rządu dla przedmiotowego projektu aktu ustawodawczego UE. Aktu, który wzmacnia pozycję Europolu. O Europolu, myślę, że nie ma takiej potrzeby, żeby tu mówić, bo każdy z nas wie, jaka jest rola tej europejskiej instytucji, która współpracuje ze służbami poszczególnych państw członkowskich UE. Tak jak powiedział pan minister, który przedstawił główne intencje tegoż przedłożenia, ten akt zasługuje na poparcie, z uwzględnieniem oczywiście tych uwag, które pewnie jeszcze będą przedmiotem negocjacji w Brukseli, o których pan minister powiedział, dotyczących zastrzeżenia, aby pewne kompetencje zostały jednak u organów państwowych. Jednak, generalnie rzecz biorąc, ten akt ustawodawczy wzmacnia pozycję Europolu, co również skutkuje tym, że będzie wzmocniona pozycja dotycząca współpracy z poszczególnymi agendami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo w państwach członkowskich. Ten akt

zasługuje na to, aby na Szczycie Europejskim ze strony Polski uzyskał również poparcie, stąd też wnoszę, aby Komisja do Spraw Unii Europejskiej poparła stanowisko polskiego rządu w tej sprawie i nie zgłaszała uwag do tego stanowiska. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sylwester Tułajew (PiS):

Dziękuję bardzo. Dziękuję panu posłowi. Otwieram dyskusję. Czy są pytania państwa posłów w tym punkcie? Bardzo proszę, pan europoseł Joachim Brudziński. Wcześniej, jako ministrowi spraw wewnętrznych i administracji, te sprawy były mu bardzo bliskie i dzisiaj, jak widzimy, również tak jest. Bardzo proszę, panie europośle.

Poseł do Parlamentu Europejskiego Joachim Brudziński:

Dziękuję, panie przewodniczący. Właściwie tylko jedno pytanie doprecyzowujące do pana ministra. Czy w związku z tymi niebezpieczeństwami, o których pan wspominał, a mianowicie próbą przekazywania kompetencji państw narodowych, państw członkowskich, w tak newralgicznej i ważnej dziedzinie jaką jest bezpieczeństwo, czy tutaj jest realne zagrożenie? Czy są jakieś naciski? Czy są jakieś działania podejmowane, które mogłyby skutkować tym niebezpieczeństwem, o którym pan minister wspominał? Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Sylwester Tułajew (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeszcze jakieś pytania? Nie widzę. Bardzo proszę, panie ministrze. Pan minister Bartosz Grodecki, podsekretarz stanu w MSWiA.

Podsekretarz stanu w MSWiA Bartosz Grodecki:

Szanowny panie ministrze, stanowisko państw członkowskich jest w tej sprawie jednolite. Te kompetencje narodowe, które powinny być przypisane państwom członkowskim, pozostają w gestii państw członkowskich. Nie ma tu rozbieżności na poziomie państw członkowskich, więc myślę i liczę na to, że ten wniosek zostanie przyjęty. Dziękuję.

Poseł do PE Joachim Brudziński:

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Sylwester Tułajew (PiS):

Dziękuję bardzo. Nie widzę więcej uwag, nie widzę więcej zgłoszeń. Wobec tego chciałbym zaproponować następującą konkluzję: stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy dokument o sygnaturze COM(2020) 796 wersja ostateczna. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Czy jest sprzeciw do takiej konkluzji? Nie widzę. Zatem przyjęliśmy to i na tym zamykam rozpatrywanie pkt IV. Dziękuję, panie ministrze.

Przechodzimy do pkt V, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych (akt o usługach cyfrowych) i zmieniającego dyrektywę 2000/31/WE (COM(2020) 825 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP. Chciałbym państwa poinformować, że w odniesieniu do tego projektu nie został jeszcze przekazany projekt stanowiska rządu dotyczący rozporządzenia. Rząd reprezentuje pan minister Adam Andruszkiewicz, sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska oraz wyjaśnienie przyczyn, dlaczego do Komisji nie zostało jeszcze przekazane stanowisko w formie pisemnej. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Adam Andruszkiewicz:

Bardzo serdecznie dziękuję, szanowny panie przewodniczący, szanowny panie ministrze, szanowni państwo parlamentarzyści. Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Chciałbym przede wszystkim powiedzieć, że Digital Services Act, czyli akt o usługach cyfrowych, jest niezwykle ważną inicjatywą legislacyjną UE w zakresie uporządkowania rynku usług cyfrowych na terenie UE. Do tej pory nie posiadamy takiego aktu, który by w sposób jednocześnie zaktualizowany oraz systemowy na terenie UE porządkował kwestie obowiązków chociażby dostawców usług cyfrowych na terenie UE, ale także kooperacji pomiędzy platformami społecznościowymi, rządami państw członkowskich UE oraz obywatelami UE. Od dłuższego czasu na terenie UE toczy się dyskusja na temat praw

i obowiązków dostawców chociażby usług cyfrowych oraz dużych platform społecznościowych na temat wolności słowa, zapewnienia wolności słowa w internecie. Również my jako RP, jesteśmy niezwykle aktywną stroną w tym zakresie. Od początku, od kiedy tylko prace na temat DSA zaczęły się toczyć w UE, my również pracujemy nad tym, aby polski głos w ramach DSA został jak najbardziej zaimplementowany.

Panie przewodniczący, my jako rząd RP naturalnie już na etapie prac roboczych wnieśliśmy swoje postulaty do kodeksu usług cyfrowych, które zostały również wstępnie zaakceptowane przez Komisję Europejską. Chciałbym je tu pokrótce przedstawić. Między innymi chodzi przede wszystkim o ochronę wolności wypowiedzi w internecie. Chcemy zagwarantować, aby w kodeksie usług cyfrowych DSA ta wolność w internecie była z pewnością ugruntowana również prawnie. Wiemy dzisiaj, że toczy się dyskusja na temat wolności, na temat tego, jakie są prawa obywateli w ramach platform społecznościowych, na przykład, jakie są prawa i obowiązki chociażby dostawców usług cyfrowych w internecie i w sieci, i wiemy, że niejednokrotnie dochodziło niewątpliwie do aktów cenzury w sieci. Tutaj naszym zdaniem DSA powinien być tym aktem prawnym, który w przyszłości jak najbardziej cenzurę będzie minimalizował.

Kolejnym naszym postulatem, zatwierdzonym przez Komisję Europejską, jest również fakt przejrzystości regulaminów, które, jak wiemy, obowiązują na dużych platformach społecznościowych. Wedle tych regulaminów często administracje portali społecznościowych podejmują różnego rodzaju decyzje, na przykład o zawieszaniu treści lub ich usuwaniu. To często budzi kontrowersje, ponieważ te regulaminy powstają, można powiedzieć, jednostronnie, gdzieś w zaciszach gabinetów administracji danych portali. W żaden sposób obywatele państwa ani rządy członkowskie na przykład UE nie mają wpływu na kształt tych regulaminów. Są to decyzje podejmowane arbitralnie, od których czasem ciężko się również odwołać. W związku z powyższym chcemy również zapewnić, aby w ramach DSA platformy społecznościowe, dostawcy takich usług, mieli obowiązek w dość jasny i klarowny sposób takie regulaminy formułować, aby odbiorca albo internauci mieli bardzo klarowne informacje, w jaki sposób dany regulamin funkcjonuje, jak powstał i jakie prawa i obowiązki zawiera.

Kolejnym aspektem, głosem Polski, który został zaakceptowany, jest utrzymanie zakazu obowiązkowego monitorowania treści. Pojawił się taki pomysł, aby platformy społecznościowe miały taką możliwość i sposobność ku temu, aby wprowadzić algorytmy, które by w sposób automatyczny usuwały treści. My, jako RP, zawsze stojąc na straży wolności na terenie UE, jesteśmy temu przeciwni i uważamy, że nie powinno być odgórnych mechanizmów opartych na przykład na automatyzacji procesów, które umożliwiłyby usuwanie danych treści, ponieważ to może skutkować po prostu cenzurą. Wiemy, że dzisiaj, jakkolwiek chcemy oczywiście rozwijać i automatyzację, i sztuczną inteligencję, i na tym nam wszystkim bardzo zależy, to jednak uważamy, że w kwestii tak wrażliwej, jaką jest wolność wypowiedzi obywateli państw członkowskich, to tutaj nie powinny działać wyłącznie procesy automatyczne, ale również powinny być stosowane mechanizmy oceny ludzkiej, po prostu.

Kolejny punkt to jest wprowadzenie jednolitych mechanizmów powiadamiania o nielegalnych treściach i usuwania ich w całej UE. Dla nas jest bardzo ważne, aby zasady na terenie UE były jednolite dla wszystkich obywateli wspólnoty i abyśmy wszyscy wiedzieli, na jakich zasadach się opieramy.

W punkcie piątym zawarliśmy również postulat, aby utworzyć punkty kontaktowe pośród największych platform społecznościowych na terenie UE. To jest również niezwykle ważne. Często ci najwięksi gracze cyfrowi nie posiadają po prostu biur w państwach członkowskich, co skutkuje tym, że po pierwsze, rządy krajowe nie mają możliwości, aby na przykład skutecznie porozmawiać z przedstawicielami dużych graczy cyfrowych, którzy na co dzień, jak wiemy, kształtują w bardzo szerokim obszarze naszą rzeczywistość. A po drugie, chociażby obywatele, którzy w sposób masowy korzystają z usług tychże dostawców, także często nie mają możliwości nawiązania kontaktu z przedstawicielami danej firmy, co naszym zdaniem jest dzisiaj niedopuszczalne, zwłaszcza w kontekście olbrzymich zysków, jakie te platformy przecież na naszych rynkach generują.

Hybrydowy model nadzoru regulacyjnego. To jest niezwykle ważne, żebyśmy również wprowadzili możliwość nadzoru przez regulacje krajowe. Regulatorzy krajowi również powinni mieć możliwość partycypacji w nadzorze nad kluczowymi dostawcami usług cyfrowych na terenie UE. Komisja Europejska na tym wstępnym etapie zgodziła się z nami.

Chcemy także wzmocnić współpracę platform z organami egzekwowania prawa. Niejednokrotnie słyszeliśmy, że nie jesteśmy w stanie jako obywatele czy nawet jako polska administracja, czy polskie organy ścigania wyegzekwować należytej wiedzy od dostawców usług cyfrowych na przykład na temat osób, które ewidentnie dopuszczają się łamania prawa, chociażby w kontekście gróźb karalnych czy podżegania do innego rodzaju złych zbrodni. Tutaj często po prostu jest odmowa współpracy i to naszym zdaniem jest absolutnie niedopuszczalne. Ale co ważne, i na koniec chciałbym bardzo mocno to zaznaczyć, po stronie polskiej był bardzo twardo postawiony aspekt proporcjonalności w nakładaniu obciążeń regulacyjnych, czyli absolutnie wraz ze zwrotem udziału danej platformy społecznościowej w rynku, również będzie rósł szereg obowiązków i praw, do których muszą się te platformy dopasować. Absolutnie nie będzie tak, że obowiązki nakładane na dostawców usług cyfrowych czy na platformy będą jednakowe dla wszystkich firm, które takie usługi świadczą. One będą rosnać wraz ze wzrostem udziału w rynku, czyli mówiąc wprost, im większa platforma, tym większy szereg obowiązków do spełnienia, co naszym zdaniem troszeczkę spowoduje blokadę monopolizacji rynku.

Szanowni państwo, panie przewodniczący, mamy jeszcze kilka postulatów, o które chcemy walczyć w ramach zaimplementowania DSA, dlatego że tutaj ciągle te prace trwają i, tak jak powiedział pan przewodniczący, na razie jeszcze nie mamy przyjętego finalnie stanowiska rządu RP. To wynika z wagi tego dokumentu. To znaczy, staramy się zrobić wszystko, aby jednak ten dokument był maksymalnie dopracowany i aby głos, który dzisiaj wypracowujemy w ramach rządu RP, był jak najsilniejszy w ramach DSA, ponieważ jesteśmy świadomi tego, że te regulacje będą obowiązywały na pewno przez najbliższe lata, jak również będą miały wpływ na bezpośredni model przyjęcia współpracy z platformami społecznościowymi oraz chociażby zakres wolności słowa w internecie dla kilkuset milionów obywateli UE, w tym również 40 mln obywateli polskich. W związku z powyższym staramy się robić wszystko, aby ten nasz głos był dobrze przyjęty.

Tak jeszcze pokrótce, kończąc, panie przewodniczący, zależy nam na tym, aby również wprowadzić do DSA zwiększenie kompetencji dla regulatora krajowego. O tym mówiłem na początku i ten aspekt chcemy umocnić. Zarządzanie treścią przez duże platformy naszym zdaniem powinno także uwzględniać w jak największym stopniu kontekst społeczno-kulturowy kraju użytkownika. Wiemy, o co chodzi. Przecież wiadomo, że Europa jest dużym kontynentem, jest bardzo podzielonym kontynentem, także w kontekście ideowym, i to, co na przykład zdaniem niektórych urzędników w Brukseli może łamać pewne standardy ich pojęcia wolności, to w opinii, założmy, polskiej może mieć inne zdanie. Uważamy, że kontekst kulturowy, na przykład fakt, że my, jako Polacy, jesteśmy mocno oparci o pewną tradycję łacińską, powinien być uwzględniany przez platformy. To powinno być rozumiane także w taki sposób, że te kulturalne różnice są czymś naturalnym i trzeba o tym zawsze pamiętać w kontekście podnoszenia różnego rodzaju decyzji regulaminowych.

Chcemy także wprowadzić możliwość szybkiej ścieżki sądowej, czyli żeby użytkownik, który finalnie otrzymuje decyzję od administracji portalu, mógł na samym końcu, jeśli się z nią zgadza, odwołać się do sądu krajowego. Chodzi o to, aby to sąd krajowy był tym ostatecznym organem, który podejmuje finalną decyzję o tym, czy dana treść została słusznie bądź niesłusznie zawieszona bądź usunięta. Postulujemy także większą przejrzystość funkcjonowania bardzo dużych platform internetowych. To już mówiłem wcześniej w kontekście regulaminów, trybów odwoławczych czy też takiej przyjaznej ścieżki odwoławczej od decyzji o blokowaniu treści.

Zależy nam również na tym, panie przewodniczący, aby platformy społecznościowe bardziej współpracowały z nami w kontekście chociażby przeciwdziałania dezinformacji. Wiemy, że żyjemy w dobie dezinformacji i wojny propagandowej również w internecie. Obserwujemy to chociażby z kierunku wschodniego bardzo silnie, gdzie ta dezinforma-

cja jest bardzo, bardzo mocno zaktywizowana na przykład w czasie procesów wyborczych w danych państwach. Nawet dzisiaj widzimy to w kontekście pandemii i uważamy, że portale społecznościowe powinny mocniej wychwytywać tego rodzaju dezinformację i we współpracy z naszymi rządami ją zwalczać. Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Sylwester Tułajew (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Krzysztof Truskolaski. Bardzo proszę, panie pośle, o zabranie głosu.

Poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, rozporządzenie PE i Rady w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych i zmieniające dyrektywę 2000/31/WE COM(2020) 825 wersja ostateczna. Głównym celem niniejszego wniosku jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego, w szczególności pod względem świadczenia transgranicznych usług cyfrowych, w szczególności usług pośrednich. Aby to osiągnąć, niniejszy wniosek ma na celu zapewnienie zharmonizowanych warunków rozwoju innowacyjnych usług transgranicznych w UE dzięki usunięciu przeszkód i zapobieganiu pojawianiu się przeszkód w prowadzeniu takiej działalności gospodarczej, wynikającej z różnic w sposobie, w jaki opracowywane są przepisy krajowe, uwzględniając fakt, że szereg państw członkowskich przyjęło lub zamierza przyjąć przepisy dotyczące takich kwestii, jak usuwanie nielegalnych treści w internecie, należyta staranność, procedurę zgłaszania i działania oraz przejrzystość.

Jednocześnie we wniosku przewiduje się odpowiedni nadzór nad usługami cyfrowymi oraz współpracę między organami na szczeblu unijnym, co zwiększa poziom zaufania, innowacji i rozwoju na rynku wewnętrznym.

Zgodnie z opinią Biura Analiz Sejmowych należy uznać, że przyjęta forma rozporządzenia pozwoli na jednakowy we wszystkich krajach UE nadzór nad platformami internetowymi. Proponowane rozwiązanie wspierałoby dostęp dostawców usług pośrednich z UE do rynku wewnętrznego oraz ich zdolność do zwiększenia skali działalności. Oczekiwana jest również poprawa przejrzystości i bezpieczeństwa w internecie, a także ochrony praw podstawowych.

Konkludując, przedstawiony projekt rozporządzenia stanowi próbę należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego, w szczególności świadczenia transgranicznych usług pośrednich w internecie. Niestety dzisiaj jako Komisja do Spraw Unii Europejskiej nie podejmiemy konkluzji na ten temat z uwagi na brak stanowiska rządu. Dzisiaj możemy tylko na temat tego dokumentu jako Komisja podyskutować. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sylwester Tułajew (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Otwieram dyskusję. Czy są pytania, uwagi do tego dokumentu? Nie widzę zgłoszeń. Chciałbym wobec tego zaproponować następującą konkluzję: stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy dokument o sygnaturze COM(2020) 825 wersja ostateczna. Komisja powróci do rozpatrzenia dokumentu po otrzymaniu projektu stanowiska rządu w wersji pisemnej.** Czy jest sprzeciw? Nie widzę. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt V. Dziękuję, panie ministrze.

Przechodzimy do pkt VI, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kontestowalnych i uczciwych rynków w sektorze cyfrowym (akt o rynkach cyfrowych) (COM(2020) 842 wersja ostateczna) i odnoszącego się niego projektu stanowiska RP. Chciałbym państwa poinformować, że w odniesieniu do tego projektu również nie został jeszcze przekazany projekt stanowiska rządu dotyczący rozporządzenia, mamy więc tę samą sytuację co w przypadku poprzedniego punktu. Rząd w tym punkcie porządku reprezentuje pan minister Marek Niedużak, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii, który zabierze głos zdalnie. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska oraz, podobnie jak w przypadku punktu poprzedniego, wyjaśnienie przyczyn, dlaczego do Komisji nie zostało jeszcze przekazane stanowisko w wersji pisemnej. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii Marek Niedużak:

Bardzo dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, może zacznę od tego, że początkowo zarówno ten projekt, o którym za chwilę będę mówił, w skrócie powiedzmy akt o rynkach cyfrowych – Digital Markets Act – jak i akt, który przed chwilą był prezentowany, początkowo Komisja czy też strona unijna prezentowała go w jednym pakiecie. Oba akty były również jednocześnie negocjowane. To powoduje, że pomimo że na obecnym etapie Unia zdecydowała się na dwie odrębne ścieżki, rozdzieliła tę sprawę, to siłą rzeczy te tematy były, można powiedzieć, szczególnie na początku silnie powiązane i trochę też dlatego dzielą podobny los. Oczywiście akt o rynkach cyfrowych jest aktem o charakterze dużo bardziej szczegółowym, wycinkowym, bo on ma przede wszystkim na celu uregulowanie relacji: platformy cyfrowe i ci – nazwijmy to – użytkownicy biznesowi, czyli po prostu, mówiąc w pewnym uproszczeniu, przedsiębiorcy, którzy swoje dobra, swoje towary i usługi prezentują na rynku, oferują na rynku za pośrednictwem tych platform, czy, mówiąc jeszcze bardziej potocznie, po prostu na tych platformach je sprzedają. Czyli z jednej strony mamy tutaj silny związek, który spowodował, że też los tych projektów jest zbliżony, ze względu jednak na bardzo dużą wagę gospodarczą tego bardziej szczegółowego aktu, z tego prostego względu, że faktem jest, że znaczenie gospodarki, nazwijmy to, cyfrowej, ale w znaczeniu obrotu gospodarczego, który następuje za pośrednictwem platform cyfrowych, już jest bardzo duże. Pandemia, wydaje mi się, znacząco przyspieszyła wzrost tego znaczenia i myślę, że w przyszłości spokojnie możemy przyjąć, że to będzie jeszcze większe znaczenie dla gospodarki, to właśnie dlatego mówimy o akcie, który jest bardzo doniosły w skutkach dla gospodarki. Jesteśmy w trakcie uzgodnień międzyresortowych w zakresie stanowiska rządu. Zależy nam na tym, żeby to stanowisko było jak najlepsze, jak najbardziej dopracowane też po to, żeby ten nasz głos odpowiednio wybrzmiał, miał swoją wagę.

Teraz, żeby ciut więcej opowiedzieć o tym projekcie Digital Markets Act. Jak już powiedziałem, celem tego projektu jest przede wszystkim – nazwijmy to tak – uregulowanie kwestii pewnych nieuczciwych praktyk w relacjach pomiędzy, mamy takie trio, taki trójkąt: platformy cyfrowe, które oczywiście, nie ukrywajmy tego, w tej relacji są stroną pod wieloma względami najsilniejszą, często dyktującą warunki. Później mamy użytkowników biznesowych, czyli przedsiębiorców, którzy swoje towary i usługi oferują za pośrednictwem platform. I mamy oczywiście również użytkowników końcowych, konsumentów, klientów, którzy te dobra i usługi nabywają.

Przyjęte w tym projekcie rozwiązania mają więc za zadanie przyczynić się z jednej strony do dalszego rozwoju unijnego rynku wewnętrznego, ale zarazem mają zapewnić, aby ten rynek rozwijał się w ramach zasad fair play, sprawiedliwych warunków korzystania z gospodarki cyfrowej, co oczywiście też, powiedzmy sobie szczerze, ma o tyle duże znaczenie dla rynku unijnego, że znacznie go wzmacnia, w tym sensie, że bardzo ułatwia handel w obrębie Unii, a transgraniczny w odniesieniu do poszczególnych państw członkowskich. Znowu posłużę się bardzo prostym przykładem: bardzo prosto jest kupować coś przez internet, dajmy na to, z Niemiec czy z Francji, i to z pewnością ma ogromne znaczenie dla gospodarki nie tylko polskiej, ale w ogóle całej unijnej.

Teraz tak: to rozporządzenie ma na celu, tak jak powiedziałem, wprowadzenie zasad fair play i jednym z takich najważniejszych elementów, które mają to zapewnić, rozwiązań, które tutaj mamy, to jest próba prawnego zdefiniowania platform świadczących lub oferujących podstawowe usługi w internecie. Te platformy będą mogły zyskać status, czy mogą być uznane za tak zwanych strażników dostępu. Będą musiały oczywiście w tym celu spełnić pewne kryteria, będą się musiały wykazać pewnymi cechami. Dana platforma może zostać uznana za strażnika dostępu, jeśli wywiera znaczący wpływ na rynek wewnętrzny, obsługuje co najmniej jeden istotny punkt dostępu umożliwiający dotarcie użytkownikom biznesowym do konsumentów. Oczekuje się, że osiągnie ugruntowaną i trwałą pozycję w zakresie prowadzonej działalności.

Proszę państwa, to już po tych punktach też się na pewno spodziewacie, ja może sobie pozwolę nie wymieniać z nazwy tych platform, ale wydaje mi się, że każdy się domysła, że mówimy tutaj o tych największych, o zasięgu globalnym. Większość z nich wcale się nie wywodzi z UE, tylko czy to ze Stanów, czy to z Chin. Ale będą tym również objęci

mniejsi, bardziej lokalni gracze. Pod tę definicję przecież też podpadnie taka platforma, która oferuje czy, powiedzmy, pośredniczy w dostępie do klientów nie tylko jednego kraju unijnego.

Ważne jest dla Komisji w tym podejściu w projekcie, by były w miarę obiektywne wskaźniki ilościowe, które pozwolą bez nadmiernej uznaniowości sprawdzić czy ocenić, czy dana platforma te wymogi spełnia i czy ten status strażnika dostępu będzie jej przysługiwał. Jeśli dana platforma nie osiągnie tych wszystkich progów ilościowych, wówczas Komisja na podstawie wskaźników jakościowych i w ramach procedur badania rynku może ocenić, że platforma spełni wyżej wymienione wymogi i w ten sposób uznać jako strażnika dostępu. Czyli mamy tutaj też pewien taki margines, powiedzmy właśnie, który pozwoli Komisji na pewne... To znaczy, kryteria ilościowe, obiektywne, oczywiście będą odgrywały kluczową rolę, ale jest też pewien margines luzu decyzyjnego po stronie Komisji.

Proponowany akt będzie też regulować ogólnie właśnie działalność platform, w tym na przykład pośrednictwa internetowego. Będzie tu chodziło nie tylko o taką prostą sprzedaż, jaka się najczęściej kojarzy, ale również sklepy z aplikacjami, usługi pośrednictwa internetowego, ale również w takich sektorach jak na przykład mobilność, transport, energia, serwisy społecznościowe, usługi, bo przecież one również coraz częściej... Jest tam bardzo ważny segment, bardzo ważny komponent oferowania tak naprawdę również czegoś na sprzedaż, jakichś towarów i usług na sprzedaż, docierania w ten sposób do konsumentów, również systemów operacyjnych, udostępnienia wideo, łączności interpersonalnej niewykorzystujących numerów, usługi w chmurze, usługi reklamowe, również sieć reklamowa, giełda reklamowa, w ogóle wszelkie pośrednictwo w zakresie reklam. Czyli z jednej strony w porównaniu z poprzednio omawianym aktem to jest oczywiście wycinek, bo to jest życie gospodarcze, ale z drugiej strony, tak jak powiedziałem, bardzo szeroki wycinek, właściwie obejmujący może nie całość, ale bardzo duży segment aktywności obrotu gospodarczego.

Rozporządzenie, co też jest bardzo istotne w kontekście wprowadzenia zasad fair play, będzie również wprowadzało pewien katalog praktyk niedozwolonych. Czyli trochę tak jak w obrocie konsumenckim mamy klauzule abuzywne, to tutaj jest, można powiedzieć, taka podobna idea, zresztą też wynikająca z prawa europejskiego, aby właśnie w ten sposób prawnie tym platformom, nazwijmy to, wprowadzić pewne ograniczenie. Tutaj właśnie pewne praktyki ze strony platform były uznawane za niedozwolone, aczkolwiek jest tutaj też – chciałbym to podkreślić – taka procedura dialogu, aby Komisja Europejska musiała najpierw wysłuchać zainteresowanych, a nie natychmiast reagować, uznając swoją decyzją daną praktykę za praktykę niedozwoloną. Czyli mamy tutaj też z jednej strony pewne normy, które wprowadzamy, ale też jest procedura, która, mamy nadzieję, zapewni dialog z rynkiem. Wydaje nam się, że taki aspekt dialogu z rynkiem zawsze będzie polegał na wyważeniu racji, bo jest na pewno taki obszar, gdzie interesy konsumentów, tych użytkowników biznesowych, czyli mniejszych firm, które oferują swoje dobra i usługi, i platform gdzie tam jest zgodny, ale też siłą rzeczy będą takie obszary, gdzie te interesy będą kolidować. To nie będzie taki prosty, nazwijmy to, dylemat: z jednej strony interesy przedsiębiorcy, z drugiej strony na przykład interes konsumentów, bo tak naprawdę interesy tych platform i interesy MŚP czasami mogą też przecież być rozbieżne. Cała trudność będzie tu polegała na tym, aby starać się je wyważyć. No i, tak jak mówię, to będzie kompetencja Komisji.

Tak że liczymy na to, że skutkiem działania tego aktu będzie po prostu wzrost pewności zasad prowadzenia działalności, takiego, nazwijmy to, bezpieczeństwa prawnego działalności platform, a przez to pośrednio też przedsiębiorców, którzy działają na tych platformach i oczywiście też konsumentów, którzy są klientami końcowymi.

Powiem jeszcze tak, że pomimo tego że, tak jak powiedziałem, nie mamy stanowiska, troszkę bardziej mówię teraz jako przedstawiciel resortu odpowiedzialnego za przygotowanie projektu stanowiska rządu, ale są na pewno takie dwa obszary, gdzie, już mogę zasygnalizować, zamarkować, że będziemy się starali zwrócić na coś uwagę w naszym stanowisku Komisji, jeśli rząd przyjmie stanowisko w takiej formie, w jakiej my byśmy sugerowali. O jednej z nich troszeczkę już wspominałem, to znaczy, chcielibyśmy, żeby

ta dyskrekcja, dowolność po stronie Komisji Europejskiej przy stosowaniu narzędzi objętych DMA nie była zbyt daleko idąca, czyli chcielibyśmy tę dowolność jakoś ograniczyć. Rozważamy też, w stanowisku wzmocnić trochę rolę państw członkowskich w egzekwowaniu zapisów rozporządzenia, bo dziś, tak jak powiedziałem, ta rola przede wszystkim spoczywa na Komisji Europejskiej, zresztą to się oczywiście zasadniczo nie zmieni. Komisja będzie tu miała rolę wiodącą. Ale chcielibyśmy zwiększyć jednak też rolę poszczególnych państw członkowskich.

To powiedziawszy i już kończąc, powiem tak: kierunkowo, znowu mówię bardziej jako przedstawiciel resortu, bo projekt jest w uzgodnieniach stanowiska rządu, ale my kierunkowo popieramy projekt rozporządzenia. Na podstawie badań, które przeprowadziliśmy wśród polskich MŚP w zakresie funkcjonowania na platformach, uznajemy, że problemy, które ten projekt unijny identyfikuje, że to zostało trafnie zrobione. Ta analiza jest trafna. Ona się pokrywa z tymi wnioskami, które nam wynikają z rozmów i badań podjętych na MŚP. Uważamy, że ten problem jest też dosyć dobrze tutaj adresowany w tym rozporządzeniu. Generalnie będziemy wspierać ten projekt z pewnymi uwagami, z których dwie pozwoliłem sobie zamarkować, żeby już Wysoka Komisja, pomimo że nie ma stanowiska rządu, miała mniej więcej poczucie, w którą stronę to będzie szło. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Sylwester Tułajew (PiS):

Dziękuję, panie ministrze, za przedstawienie szczegółowego stanowiska do tego dokumentu. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Grzegorz Gaża. Bardzo proszę pana posła o zabranie głosu.

Poseł Grzegorz Gaża (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, panie europośle, droga Komisjo, w ramach europejskiej gospodarki cyfrowej działa ponad 10 tys. platform internetowych, z których większość to małe i średnie przedsiębiorstwa. Za największą część wygenerowanych ogólnej wartości odpowiada jednak niewielka liczba dużych platform internetowych. Jak pan minister wspominał, często te platformy są poza UE i one mają największy udział w środkach, które są przeznaczane przez mieszkańców UE, którzy odbierają produkty. Podstawowe usługi platformy obejmują wyszukiwarki internetowe, serwisy społecznościowe, usługi platformy udostępniającej wideo, usługi łączności interpersonalnych, systemy operacyjne, usługi w chmurze oraz usługi reklamowe. Niniejszy wniosek minimalizuje szkodliwe efekty strukturalne nieuczciwych praktyk *ex ante*, bez ograniczeń zdolności do interwencji *ex post* na podstawie unijnych i krajowych regulacji konkurencji. Niniejszy wniosek jest zgodny z pozostałymi instrumentami UE. Wnoszę o zajęcie stanowiska po dostarczeniu przez stronę rządową pisemnej opinii na ten temat. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sylwester Tułajew (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos w tym punkcie? Nie widzę zgłoszeń. Zatem chciałbym zaproponować następującą konkluzję: stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy dokument o sygnaturze COM(2020) 842 wersja ostateczna. Komisja powróci do rozpatrzenia dokumentu po otrzymaniu projektu stanowiska RP w wersji pisemnej.** Czy jest sprzeciw do takiej konkluzji? Nie widzę. Zatem zamykam rozpatrywanie pkt VI.

Przechodzimy do pkt VII, sprawy bieżące. Informuję państwa posłów, szanownych gości, że następne planowane posiedzenie Komisji jest dzisiaj o godzinie 12.30. Następne posiedzenie jest zaplanowane na jutro, 18 marca, o godzinie 11.30. Czy ktoś z państwa posłów chciałby jeszcze zabrać głos? Nie widzę. Zatem zamykam rozpatrywanie pkt VII. Informuję, że na tym porządek dzienny został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję bardzo.